



KÖLTSÉGVETÉSI
TANÁCS



MAGYAR
KÖZTÁRSASÁG

A kormányzati végső fogyasztás és a pénzbeni társadalmi juttatás előrettekintő becslése a magyar költségvetési törvény felhasználásával



2010. március 19.

A tanulmányt készítette:

Hüttl Antónia egyetemi magántanár (Budapesti Corvinus Egyetem), email címe: ahuttl@uni-corvinus.hu és Munkácsi Zsuzsa elemző közgazdász (Költségvetési Tanács Titkársága), email címe: zsuzsa.munkacsi@mkt.hu

A szerzők köszönik Fülöp Csabának (PM), hogy rendelkezésükre bocsátotta a 2010. évi benyújtott és konszolidált költségvetés adatait. A szerzők hálásak Lengyel Juditnak (KSH) és Juhász Anitának (KSH) a hasznos módszertani észrevételeikért.

Összefoglaló

A Központi Statisztikai Hivatal (KSH) a nemzeti számlák kormányzati statisztikáit döntően a költségvetési intézmények beszámolóiból állítja össze. A beszámolók az adott évről tartalmazzák teljesítési és terv adatokat, azonban előretételeket nem. Ugyanakkor a költségvetési törvény előretételeket is tartalmaz, melyek – figyelembe véve a nemzeti számlák módszertanát – felhasználhatók a szóban forgó kormányzati statisztikák becslésére. A célunk tehát az, hogy döntően a költségvetési törvény alapadataira építve előrejelzési horizonton megbecsüljük a közösségi fogyasztást, a természetbeni társadalmi juttatásokat és a kormányzattól származó pénzügybeni társadalmi juttatást, figyelembe véve és ahol lehetséges felhasználva a KSH által alkalmazott módszertant.

JEL: C13

Kulcsszavak: kormányzat, nemzeti számlák, közösségi fogyasztás, természetbeni társadalmi juttatás

Tartalomjegyzék

Ábrajegyzék.....	4
Táblázatjegyzék.....	4
Keretes írások	4
1. Bevezetés.....	5
2. Kormányzati statisztikák a nemzeti számlarendszerben, különös tekintettel a közösségi fogyasztásra és a kormányzattól származó természetbeni társadalmi juttatásra.....	6
3. Kormányzati statisztikák becslése a költségvetési törvény felhasználásával	11
3.1 A kormányzati végső fogyasztási kiadás becslése	11
3.2 A piaci termelőkötől vásárolt természetbeni társadalmi juttatás becslése	13
3.3 Megosztás a kormányzattól származó természetbeni társadalmi juttatás és a közösségi fogyasztás között.....	13
3.4 A magán nonprofit szervezetektől származó természetbeni társadalmi juttatás becslése	14
3.5 A kormányzattól származó pénzügybeni társadalmi juttatás becslése.....	14
4. A becsült kormányzati statisztikák bemutatása	16
4.1 Az MKKT becslési eredményei.....	16
4.2 Eredmények összehasonlítása a Konvergenciaprogrammal.....	18
5. A módszer ellenőrzése 2008-as adatokon.....	21
6. Összegzés.....	22
Függelék 1: Kormányzati statisztika fogalomtár	23
Függelék 2: A kormányzati statisztikák szemléltető ábrája.....	26
Függelék 3: Magyar és angol elnevezések.....	27

Ábrajegyzék

1. ábra: A kormányzati bruttó kibocsátás megoszlása	8
2. ábra: Piaci termelőktől vásárolt természetbeni társadalmi juttatás megoszlása	8
3. ábra: Eltérés a nemzeti számlák és a zárszámadás adatok között	11
4. ábra: Kormányzati kibocsátás.....	16
5. ábra: Piaci termelőktől vásárolt természetbeni társadalmi juttatás	17
6. ábra: Kormányzattól származó természetbeni társadalmi juttatás és közösségi fogyasztás	17
7. ábra: Eltérés a költségvetési törvényjavaslatra épülő becslési módszertan és a Konvergenciaprogram között.....	18
8. ábra: A kormányzattól származó pénzbeni társadalmi juttatás.....	20
9. ábra: A kormányzattól származó pénzbeni társadalmi juttatás (dinamika)	20

Táblázatjegyzék

1. Táblázat: A kormányzati végső fogyasztási kiadás tételes bemutatása	16
2. Táblázat: Eltérés az MKKT és a Konvergenciaprogram között	19

Keretes írások

1. keretes írás: A közösségi és az egyéni fogyasztás levezetése a nemzeti számlákban	7
2. keretes írás: A piaci termelőktől vásárolt természetbeni társadalmi juttatás levezetése	9
3. keretes írás: A kormányzattól származó pénzbeni társadalmi juttatás	15

1. Bevezetés

A tanulmány célja a közösségi fogyasztás, a természetbeni társadalmi juttatások és a kormányzattól származó pénzbeni társadalmi juttatás előrettekintő becslése.

Tényidőszakon a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) döntően a költségvetési intézményi beszámolókból állítja össze a közösségi fogyasztás és a kormányzattól származó természetbeni társadalmi juttatás adatait. A beszámolók ugyanakkor nem tartalmaznak előrettekintő adatokat, így adatforrásként nem használhatóak fel az előrejelzések elkészítéséhez. A szóban forgó kormányzati statisztikák előrettekintő becsléséhez így (döntően) a költségvetési törvényt használjuk, mely előrettekintve tartalmaz tervadatokat. Természetesen amennyire lehetséges, követjük azt az összeállítási módszertant, melyet a KSH a nemzeti számlák kormányzati statisztikáinak készítése során alkalmaz.

A célunk tehát az, hogy döntően a költségvetési törvény alapadataira építve előrejelzési horizonton megbecsüljük a végső fogyasztást, ezen belül a közösségi fogyasztást és a kormányzattól származó és az egyéni fogyasztás részét képező természetbeni társadalmi juttatást, figyelembe véve és ahol lehetséges felhasználva a KSH módszertanát.

A magán nonprofit szervezetektől (NPISH) származó természetbeni társadalmi juttatás és a kormányzattól származó pénzbeni társadalmi juttatás esetében is javaslatot teszünk egy egyszerű becslési módszertanra, mely részben felhasználja a költségvetési törvényben rejlő információkat.

A tanulmány felépítése a következő. Először bemutatjuk a nemzeti számlák összeállítása során alkalmazott módszertant, melyet – amennyire lehetséges –, a saját becslésünk során is alkalmazunk. Ezt követően a közösségi fogyasztás és a kormányzattól származó természetbeni társadalmi juttatás előrettekintő becslésére javasolt, a költségvetési törvényt felhasználó módszertanunkat ismertetjük. Ezután a nonprofit szervezetektől származó természetbeni társadalmi juttatás és a kormányzattól származó pénzbeni társadalmi juttatás becslésére teszünk javaslatot. Végül bemutatjuk az eredményeket és a módszer 2008-as adatokon való tesztelését.

2. Kormányzati statisztikák a nemzeti számlarendszerben, különös tekintettel a közösségi fogyasztásra és a kormányzattól származó természetbeni társadalmi juttatásra

A bruttó hazai összterméket (GDP) a KSH kétféle megközelítésben állítja elő: termelési és felhasználási oldalról. A felhasználási oldali megközelítés szerint a bruttó hazai össztermék az alábbi azonossággal írható le:¹

$$GDP = C + TR_k + TR_{nonpr} + G + I + D + E + EX - IM,$$

ahol *GDP* a bruttó hazai össztermék, *C* a háztartások fogyasztási kiadása, *TR_k* a kormányzattól kapott természetbeni társadalmi juttatás, *TR_{nonpr}* a háztartásokat segítő nonprofit intézményektől kapott természetbeni társadalmi juttatás, *G* a közösségi fogyasztás, *I* a bruttó állóeszköz felhalmozás, *D* a készletváltozás, *E* a statisztikai eltérés, *EX* az áru- és szolgáltatásexport és *IM* az áru- és szolgáltatásimport. A háztartások fogyasztási kiadásának és a (kormányzattól és a nonprofit intézményektől származó) természetbeni társadalmi juttatásnak az összegét egyéni fogyasztásnak is nevezik.² A pénzbeni társadalmi juttatás fontos jövedelemforrás a háztartások fogyasztási kiadásaihoz, így alapvetően befolyásolja az egyéni fogyasztás alakulását.

Ebben a fejezetben a kormányzati végső fogyasztási kiadásokra koncentrálunk, mely a kormányzat által adott természetbeni társadalmi juttatás és a közösségi fogyasztás összege. A természetbeni társadalmi juttatások olyan nem pénzbeni transfereket jelentenek, melyeket a háztartások egyéni szinten fogyaszthatnak el (a kormányzat és a magán nonprofit szervezetek nyújtanak ilyen juttatásokat). Ugyanakkor a közösségi fogyasztást a társadalom valamennyi tagja vagy egy része közösen fogyasztja el.³ A kormányzati szektorba tartoznak a központi és helyi önkormányzati költségvetési intézmények, az elkülönített állami pénzalapok, a társadalombiztosítási alapok, valamint egyes közösségi tulajdonú (központi, helyi önkormányzati) vállalatok és nonprofit szervezetek.

Természetbeni társadalmi juttatásnak minősül a humán egészségügy, az oktatás, a szociális ellátás, a fürdők, az önkormányzati lakások – lakbérben nem megtérülő – amortizációja, valamint a sport és a kulturális szolgáltatások. A közösségi fogyasztás a közmédiák és a kiadók tevékenységét, az államigazgatást, a honvédelmet, a rendvédelmet, a jog és az igazságszolgáltatást, a kutatás-fejlesztést, valamint a kommunális szolgáltatásokat tartalmazza.

¹ Nemzeti számla jelölésekkel: P.3 (S.14) + D.63 + P.4 (S.13) + P.51 + P.52 + P.7 - P.6, ahol P.3 (S.14) = C, D.63 = TR_k + TR_{nonpr}, P.4 (S.13) = G, P.51 = I, P.52 = D + E, P.7 = EX és P.6 = IM.

² A továbbiakban szinonimaként használjuk a - kormányzat által finanszírozott - egyéni fogyasztás és természetbeni társadalmi juttatás elnevezést. Az előbbi az egyéni módon elfogyasztott javakat és szolgáltatásokat, az utóbbi azok jövedelemforrását fejezi ki.

³ Az egyéni fogyasztás három ismérve: 1. a fogyasztás versengő, a másik fogyasztását korlátozó jellege, 2. a részvétel önkéntessége, valamint 3. az, hogy a fogyasztás egyéni szinten megfigyelhető legyen. A közösségi fogyasztás nem versengő, a részvétel kötelező is lehet és a fogyasztásban egyszerre vesz részt a társadalom egésze vagy egy része.

A kormányzattól származó természetbeni társadalmi juttatás és a közösségi fogyasztás összeállítási módszertana részletesen az *1. keretes írásban* olvasható, az alábbiakban röviden összefoglaljuk a lényeget. A keretes írásban szereplő tételeket alrendszerenként állítják össze (központi költségvetés, társadalombiztosítás, helyi önkormányzatok, a kormányzati szektorba sorolt központi és helyi önkormányzati vállalatok és nonprofit szervezetek, elkülönített állami pénzalapok) szakfeladatok szerint, ehhez alapvetően a költségvetési intézmények beszámolóit (tehát nem a zárszámadást) használják fel.

1. keretes írás: A közösségi és az egyéni fogyasztás levezetése a nemzeti számlákban

- + folyó termelőfelhasználás (P.2 intermediate consumption)
- + bérek és keresetek (D.11 wages and salaries)
- + társadalombiztosítási hozzájárulás (D.12 employers' social contribution)
- + bruttó működési eredmény (B.2g gross operating surplus)
- = *kormányzati kibocsátás (P.1 output)*

A bérek és keresetek és a társadalombiztosítási hozzájárulás együttesen alkotja a munkavállalói jövedelmet. A munkavállalói jövedelem és a bruttó működési eredmény összege a bruttó hozzáadott érték. A bruttó működési eredmény döntő része a kormányzat esetében értékcsökkenés, mivel elenyésző a gazdálkodó szervezetek másodlagos vállalkozási tevékenységéből származó nettó működési eredmény összege.

- + kormányzati kibocsátás (P.1 output)
- saját számlás beruházás (P.12 output for own final use)
- a fogyasztók által vásárolt kormányzati szolgáltatás (P.11 market output + P.131 fees for non-market output)
- = *kormányzat által kibocsátott szolgáltatás*

- + kormányzat által kibocsátott szolgáltatás
- + piaci termelőktől vásárolt természetbeni társadalmi juttatás (D.632 social transfers in kind via market producers)
- = *kormányzat végső fogyasztási kiadása (P.3 government final consumption expenditure)*

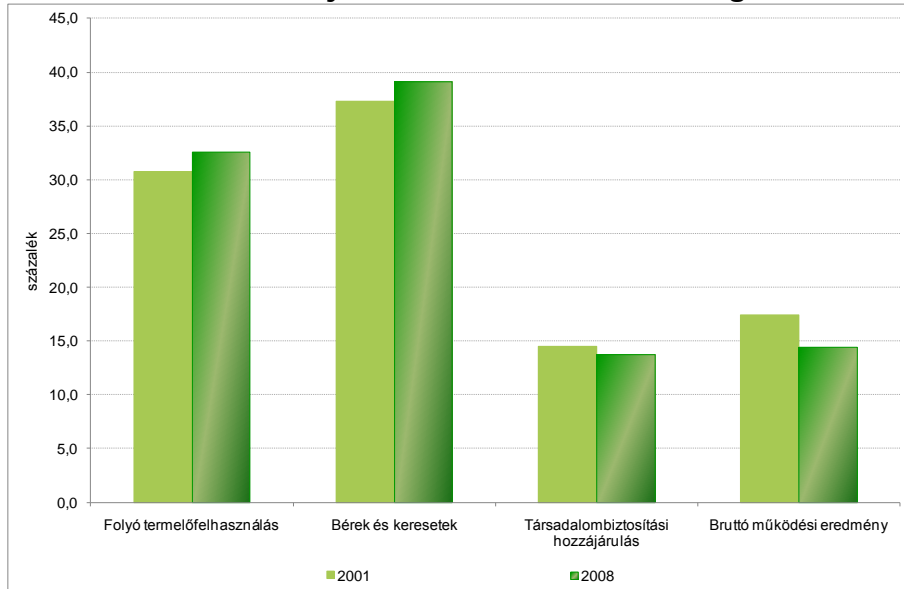
közösségi fogyasztás
(P.4 collective consumption)

kormányzat által finanszírozott
egyéni fogyasztás/természetbeni
társadalmi juttatás
(D.63 social transfers in kind)

A kormányzat folyó termelőfelhasználása, munkavállalói jövedelme és bruttó működési eredménye adja a kormányzati kibocsátást. A kormányzati kibocsátás több mint felét teszi ki a munkavállalói jövedelem, míg a folyó termelő felhasználás aránya mintegy 30 százalék (lásd *1. ábra*).

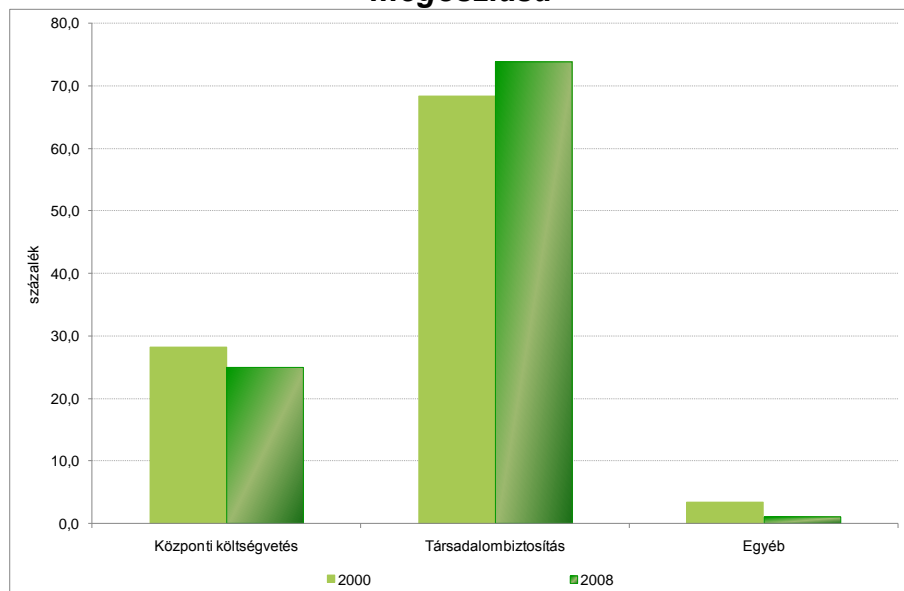
A kormányzati kibocsátást csökkentve a saját számlás beruházással és a felhasználók által a kormányzattól vásárolt fogyasztással (döntően térítési díjak) adódik a kormányzat által kibocsátott szolgáltatás. Ennek és a piaci termelőktől vásárolt természetbeni társadalmi juttatásnak az összege adja a kormányzati végső fogyasztást.

1. ábra: A kormányzati bruttó kibocsátás megoszlása



Megj.: Az adatok forrása a KSH.

2. ábra: Piaci termelőktől vásárolt természetbeni társadalmi juttatás megoszlása



Megj.: 2000-ben a központi költségvetés által a piaci termelőktől vásárolt természetbeni társadalmi juttatás több mint 85 százaléka fogyasztói árkiegészítés volt, 2008-ban azonban az energiakiadások támogatására fordították a teljes összeg 42 százalékát, valamint fogyasztói árkiegészítésre 48 százalékot. A társadalombiztosítás által a piaci termelőktől vásárolt természetbeni társadalmi juttatásnak mindkét évben döntő részét a gyógyszerfinanszírozás tette ki, rendre 65 és 59 százalékot.

2. keretes írás: A piaci termelőktől vásárolt természetbeni társadalmi juttatás levezetése

A piaci termelőktől a központi költségvetés, a társadalombiztosítás, a helyi önkormányzatok és a kormányzati szektorba sorolt nonprofit szervezetek vásárolnak természetbeni társadalmi juttatást (a fontosabb tételek kiemelve).

Központi költségvetés által vásárolt:

- + **hozzájárulás a lakossági energiakiadásokhoz**
- + közgyógyellátás
- + telefonszámla hozzájárulás
- + **tömegközlekedés fogyasztói árkiegészítése**
- MÁV Start fogyasztói árkiegészítése
- + sorozás házi orvosoknak + szervtranszplantáció
- + szociális telefontámogatás

Társadalombiztosítás által vásárolt:

- + **gyógyszertámogatás**
- + gyógyászati segédeszköz támogatás
- + gyógyfürdő és egyéb támogatás
- + anyatej ellátás
- + utazási költségtérítés
- + **gyógyító-megelőző ellátás**

Helyi önkormányzatok által:

- + közgyógyellátás
- + köztemetés
- + adósságkezelés, gáz és áram fogyasztás, mérő biztosítása
- + természetben nyújtott rendszeres szociális segély
- + természetben nyújtott lakásfenntartási támogatás
- + természetben nyújtott átmeneti segély
- + természetben nyújtott temetési segély
- + rászorultságtól függő normatív kedvezmények
- + étkeztetés
- + házi segítségnyújtás
- + rendkívüli gyermekvédelmi támogatás
- + egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság
- + önkormányzati saját hatáskörben adott természetbeni ellátás

A kormányzati szektorba sorolt nonprofit szervezetek által:

- + szervezet által vásárolt
- + kapott, továbbadományozott
- + TV készülék üzemeltetési díj átalánya
- + hadigondozottak közgyógyellátása

A piaci termelőktől vásárolt természetbeni társadalmi juttatás teljes egészében egyéni fogyasztásnak minősül.

Megjegyezzük, hogy természetesen nem minden évben van mindegyik tétel esetében elszámolható érték.

A piaci termelőktől vásárolt természetbeni társadalmi juttatás döntő részét, több mint 70 százalékát a társadalombiztosítás vásárolja (lásd 2. ábra). További 25 százalék kötődik a központi költségvetéshez. Az utóbbi években a szerkezet koncentrációja emelkedett, mivel a társadalombiztosítás által vásárolt juttatások aránya nagyobb lett. A piaci termelőktől vásárolt természetbeni társadalmi juttatás részletes módszertana a 2. keretes írásban olvasható.

A fent leírt módszertannal a beszámolókból szakfeladatok szerint összeállított kormányzati végső fogyasztási kiadást a KSH négy számjegyű TEÁOR⁴ szerint összesíti, majd az egyes ágazatokhoz tartozó értékeket sorolják be egyéni fogyasztásba vagy közösségi fogyasztásba. A piaci termelőktől vásárolt természetbeni társadalmi juttatás természetesen teljes egészében az egyéni fogyasztás része.

A beszámolókból származó alapadatokon többféle korrekciót végeznek el. A korrekciós tételek egy része szintén a beszámolókból származik, más része azonban a zárszámadásból. A legfontosabb az eredményszemléletű korrekció. A beszámolók ugyanis pénzforgalmi szemlélet alapján készülnek, azonban a nemzeti számlák eredményszemléletet követnek. Több egyedi korrekciót is alkalmaznak. Az utóbbi években a legfontosabb egyedi korrekció a Gripen gépek vásárlásához kötődött, mely 2006-ban és 2007-ben mintegy 60-100 milliárd forintot jelentett.⁵

⁴ Tevékenységi körök Egységes Ágazati Osztályozási Rendszere

⁵ A nemzeti számlák a Gripen gépek beszerzését a szállítás évében történő kormányzati fogyasztásnak mutatja ki, míg a költségvetés a kiadásokat több évre elosztva, mint bérleti díjat számolja el.

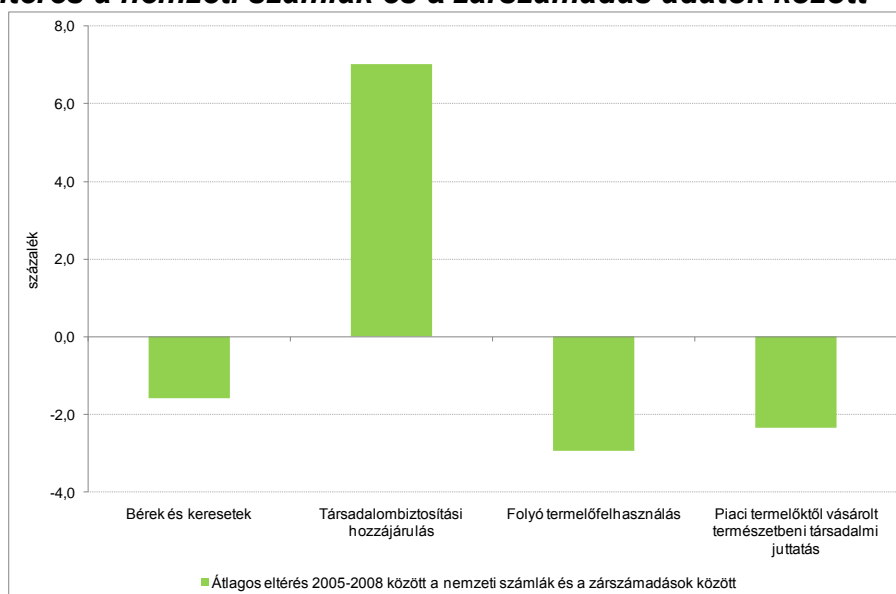
3. Kormányzati statisztikák becslése a költségvetési törvény⁶ felhasználásával

3.1 A kormányzati végső fogyasztási kiadás becslése

A kormányzati kibocsátást összetevői szerint (folyó termelőfelhasználás, bérek és keresetek, társadalombiztosítási hozzájárulás és bruttó működési eredmény) állítjuk össze.

A központi költségvetés, a társadalombiztosítás, a helyi önkormányzatok és az elkülönített állami pénzalapok folyó termelőfelhasználása a költségvetési törvényből származik.⁷ Ugyanakkor mivel a 2005-2008. közötti évek zárszámadásaiban szereplő érték átlagosan 2,9 százalékkal alacsonyabb volt a nemzeti számlák megfelelő adatához képest, kismértékű korrekciót hajtunk végre (lásd 3. ábra).

3. ábra: *Eltérés a nemzeti számlák és a zárszámadás adatok között*



Megj.: Az ábrán a 2005-2008. közötti átlagos százalékos eltérést ábrázoljuk. A társadalombiztosítási hozzájárulás esetében azért ekkora az eltérés, mivel a nemzeti számlákban belebecsülik a munkáltatók által fizetett táppénz összegét is.

A kormányzati szektorba sorolt állami és önkormányzati vállalatok, valamint a nem-magán nonprofit szervezetek esetében a 2008. évi tényadatot vezetjük tovább a fogyasztói árindex-szel, mivel ezen esetekben a költségvetési törvény nem tartalmazott megfelelő információt.

⁶ A 2010. évi benyújtott és konszolidált költségvetést használjuk. Ennek az az oka, hogy a számítások készítésekor nem állt rendelkezésünkre az elfogadott és konszolidált költségvetés.

⁷ Az államháztartás konszolidált kiadásai (pénzforgalmi szemléletben) (közgazdasági osztályozás szerint) táblázat 1113-as sora, melynek elnevezése termékek és szolgáltatások vásárlása. Megjegyezzük, hogy 2010-től módosult a Magyar Közútkezelő Nonprofit Zrt. termelésének elszámolása. A termelés értékét a 2010. évi költségvetésben mint vásárolt szolgáltatást számolják el. Ezzel korrigáljuk a folyó termelőfelhasználást és a Magyar Közútkezelő Nonprofit Zrt. termelését a kormányzati szektorba sorolt nonprofit szervezetek között vesszük figyelembe.

A központi költségvetés, a társadalombiztosítás, a helyi önkormányzatok és az elkülönített állami pénzalapok munkavállalói jövedelme (bérek és keresetek, társadalombiztosítási hozzájárulás) esetében szintén a költségvetési törvény megfelelő adatára támaszkodunk.⁸ A bérek és keresetek nemzeti számla adata az utóbbi években átlagosan 1,6 százalékkal elmaradt, míg a társadalombiztosítási hozzájárulás nemzeti számla adata 7 százalékkal meghaladta a megfelelő zárszámadásbeli adatot. Az ennek megfelelő korrekciókat elvégezzük.⁹

A társadalombiztosítási hozzájárulás esetében a nagy eltérést jelentős részben megmagyarázza az, hogy a járulékok közé belebecsülik azt az összeget is, amennyi táppénzt – törvényi előírás alapján – a munkaadók kötelesek fizetni.¹⁰ Az állami és helyi önkormányzati vállalatok, valamint a kormányzati szektorba sorolt nonprofit szervezetek esetében a 2008. évi keresetek és járulékok adatokat a kormányzati szektor becsült bértömeg indexével vezetjük tovább.

A bruttó működési eredményről (mely a kormányzati szektor esetében döntően értékcsökkenés) a költségvetési törvényben nem állt rendelkezésünkre adat. Így a korábbi (2002-2008) évek átlagos dinamikájával vezettük tovább ezt az időszakot.¹¹

A kormányzat végső fogyasztási kiadását a saját számlás beruházással és a kormányzattól a fogyasztók által vásárolt fogyasztással (mely döntően térítési díjakat jelent) kell csökkenteni, így kapjuk a kormányzat által kibocsátott szolgáltatást.

A saját számlás beruházást előrejelzési horizonton szinten tartjuk. Ennek az az oka, hogy ez a 7 milliárdos tétel az elmúlt két évben gyakorlatilag nem változott (a költségvetési törvényből pedig nem ismerünk erről adatot). A fogyasztók által fizetett térítési díjak esetében viszont a költségvetési törvényre támaszkodunk.¹² Ugyanakkor a nemzeti számlákban szereplő érték az utóbbi években átlagosan mintegy 13 százalékkal volt alacsonyabb a zárszámadásban szereplő értéknél, mellyel korrigálunk. Meglátásunk szerint az eltérés mintegy fele abból adódik, hogy például az alábbi tételeket a zárszámadások térítési díjként tartalmazzák, ugyanakkor a nemzeti számlákban nem ott szerepelnek: jogosulatlan kifizetések visszatérülése, szerencsejátékokkal kapcsolatos díj- és bírságbevételek, közúti bírságbevételek.

⁸ Az államháztartás konszolidált kiadásai (pénzforgalmi szemléletben) (közgazdasági osztályozás szerint) táblázat 1111-es és 1112-es sorai, melyek elnevezései személyi kiadások és munkaadókat terhelő járulékok.

⁹ Az államháztartás konszolidált kiadásai táblában a munkavállalói jövedelem a közcélú munkára fordított kiadásokat nem tartalmazza, azonban a nemzeti számláknak ez is része. A közmunkára fordított kiadást impliciten figyelembe vettük, mivel a nemzeti számla korrekciónak – többek között – ez az egyik összetevője.

¹⁰ A magasabb társadalombiztosítási hozzájárulás „másik lába” a magasabb pénzbeni társadalmi juttatás (táppénz).

¹¹ A KSH az értékcsökkenést a 2000. évi kormányzati tökeállományfelvétel felhasználásával és az ún. PIM modellel vezeti tovább.

¹² Az államháztartás mérlege (pénzforgalmi szemléletben) (közgazdasági osztályozás szerint) táblázat 2126-os, 2127-es és 2128-as sorai, melyek elnevezései térítési és szolgáltatási díjak, bírságok és büntetések, és egyéb nem adójellegű bevételek.

A kormányzat végső fogyasztási kiadása a kormányzat által kibocsátott – és nem a felhasználók által vásárolt – szolgáltatásérték és a piaci termelőkől vásárolt természetbeni társadalmi juttatás összege. Utóbbiról a következő alfejezetben szólnunk.

3.2 A piaci termelőkől vásárolt természetbeni társadalmi juttatás becslése

A piaci termelőkől vásárolt természetbeni társadalmi juttatásnak öt alcsoportját különböztethetjük meg aszerint, hogy mely kormányzati alrendszer finanszírozta/vásárolta meg az adott juttatásokat.

A központi költségvetésből és a társadalombiztosításból finanszírozott juttatások esetében a költségvetési törvényre támaszkodunk, melynek során tételenként (az egyes tételeket lásd a 2. keretes írásban) kigyűjtjük az egyes piaci termelőkől vásárolt juttatásokat. Ez alól a közgyógyellátás képez kivételt, melyre saját előrejelzésünket használjuk. Mivel 2005-2008 között a zárszámadásokban szereplő érték átlagosan 2,4 százalékkal magasabb volt a nemzeti számlák megfelelő adatához képest, kismértékű korrekciót hajtunk végre.

A központi költségvetéshez kötődő juttatások közül a legjelentősebb az energiakiadásokhoz való hozzájárulás és a tömegközlekedés fogyasztói árkiegészítése. Előbbi ugyanakkor 2010-től megszűnik, így jelentősen mérséklődik a központi költségvetés piaci termelőkől vásárolt természetbeni társadalmi juttatása. A társadalombiztosítás esetében a két legjelentősebb tétel a gyógyszer támogatás és a gyógyító-megelőző ellátás¹³.

A helyi önkormányzatok által piaci termelőkől vásárolt juttatásokat előretekintve stabilnak tekintjük. A többi alrendszer esetében pedig nem számolunk előrejelzési horizonton juttatással (tényidőszakon is elhanyagolható mértékű az általuk a piaci termelőkől vásárolt juttatás).

3.3 Megosztás a kormányzattól származó természetbeni társadalmi juttatás és a közösségi fogyasztás között

Az egyes tételeket eltérő módszerrel osztjuk meg az egyéni fogyasztás és a közösségi fogyasztás között.

A központi költségvetés, a társadalombiztosítás, a helyi önkormányzatok és az elkülönített állami pénzalapok folyó termelőfelhasználása és munkavállalói jövedelme esetében a költségvetési törvény kb. 3350 sorát szakértői megítélés alapján soroljuk be a két kategóriába. Természetbeni juttatásnak tekintjük azokat a sorokat, melyek az alábbi funkciók közé tartoznak: kultúra, sport, szórakozás, oktatás, egészségügy (kivéve növény- és állategészségügy), valamint szociális ellátás. A többi terület

¹³ A piaci termelőkől vásárolt gyógyító-megelőző ellátást a működési célú pénzeszköz átadás vállalkozásoknak sorok felhasználásával becsüljük.

(például az államigazgatás, a jog és igazságszolgáltatás, a rendvédelem, a honvédelem és a diplomácia) sorait közösségi fogyasztásnak tekintjük.

A kormányzati szektorba sorolt állami és a helyi önkormányzati vállalatok és nonprofit szervezetek esetében előretételezve akkora természetbeni-közösségi aránnyal számolunk, mint a KSH 2007-ben. Így az állami vállalatoknál 77 százalék, az önkormányzati vállalatoknál 52 százalék, a nonprofit szervezeteknél 40 százalék a természetbeni társadalmi juttatás aránya. Nem teszünk különbséget az arányok között aszerint, hogy a munkavállalói jövedelemről vagy a folyó termelőfelhasználásról van-e szó.

Ami a bruttó működési eredményt illeti, 2000-2007 között a bruttó működési eredmény átlagosan 24 százaléka természetbeni társadalmi juttatás volt, 76 százaléka pedig közösségi fogyasztás. A saját számlás beruházásnál ezek az arányok rendre 26 és 74 százalék, a kormányzattól vásárolt fogyasztás esetében pedig 43 és 57 százalék. Előretételezve ezeket az arányokat használjuk. A piaci termelőktől vásárolt természetbeni társadalmi juttatás teljes egészében egyéni fogyasztás.

Összességében 2001-2007 között a kormányzati végső fogyasztási kiadás átlagosan 54 százaléka volt a kormányzattól származó természetbeni társadalmi juttatás, míg a közösségi fogyasztás aránya ugyanazon periódusban 46 százalék volt.

3.4 A magán nonprofit szervezetektől származó természetbeni társadalmi juttatás becslése

A magán nonprofit szervezetek által a háztartásoknak adott természetbeni társadalmi juttatást közvetetten a kormányzat finanszírozza, és az csak részben származik magánforrásokból. Előbbiről tartalmaz adatot a költségvetési törvény¹⁴, azonban az utóbbiról értelemszerűen nem. Így becslésünk szerint a nonprofit szervezetektől származó természetbeni társadalmi juttatás előrejelzési horizonton azonos dinamikát követ, mint a kormányzattól származó természetbeni társadalmi juttatás.

3.5 A kormányzattól származó pénzbeni társadalmi juttatás becslése

A kormányzattól származó pénzbeni társadalmi juttatás öt alrendszer juttatásainak összege: központi költségvetés, társadalombiztosítás, helyi önkormányzatok, nem-magán nonprofit szervezetek és elkülönített állami pénzalapok. (Pénzbeni társadalmi juttatást nyújthatnak a magán nonprofit szervezetek is.) A kormányzattól származó pénzbeni társadalmi juttatás mintegy 50 egyedi tétel összege, az összérték 90 százaléka esetében saját előrejelzést készítünk (lásd a 3. keretes írásban). Azon tételek esetében, melyekről jelenleg még nem publikálunk saját előrejelzést, inflációval vezetjük tovább a 2008. évi nemzeti számlákban szereplő értékeket.

¹⁴ Az államháztartás konszolidált kiadásai (pénzforgalmi szemléletben) (közgazdasági osztályozás szerint) táblázat 1124-es sora (non-profit szervezetek folyó támogatása).

3. keretes írás: A kormányzattól származó pénzbeli társadalmi juttatás

Az alábbiakban azokat a pénzbeli társadalmi juttatásokat soroljuk fel, melyekre az MKKT saját előrejelzést készít. A többi tételt inflációval vezetjük tovább.

Központi költségvetéstől:

1. Családi támogatások:

- + Családtámogatások
- + GYES, GYET utáni nyugdíjjárulék befizetése ONYF-nek

2. Nyugdíj és szociális jellegű ellátások:

- + Bányászok korengedményes nyugdíja, szénjárandóság kiegészítése és keresetkiegészítése
- + Megváltozott munkaképességűek járadéka
- + Nemzeti Földalapkezelő által fizetett életjáradék

Társadalombiztosítástól:

1. Nyugellátás:

- + Öregségi nyugdíj
- + Rokkantsági és baleseti rokkantsági nyugdíjak
- + Hozzá tartozói ellátások
- + 13. havi nyugdíj
- + Egyszeri nyugdíjjuttatás (ideiglenes rokkantsági)
- + Rehabilitációs járadék

2. Egészségbiztosítási ellátás:

- + Egészségbiztosítás pénzbeli juttatásai
- + GYED-en levők utáni nyugdíjjárulék átadása a lakosságnak
- + Táppénz

Elkülönített állami alapoktól:

1. Passzív ellátások

4. A becsült kormányzati statisztikák bemutatása

4.1 Az MKKT becslési eredményei

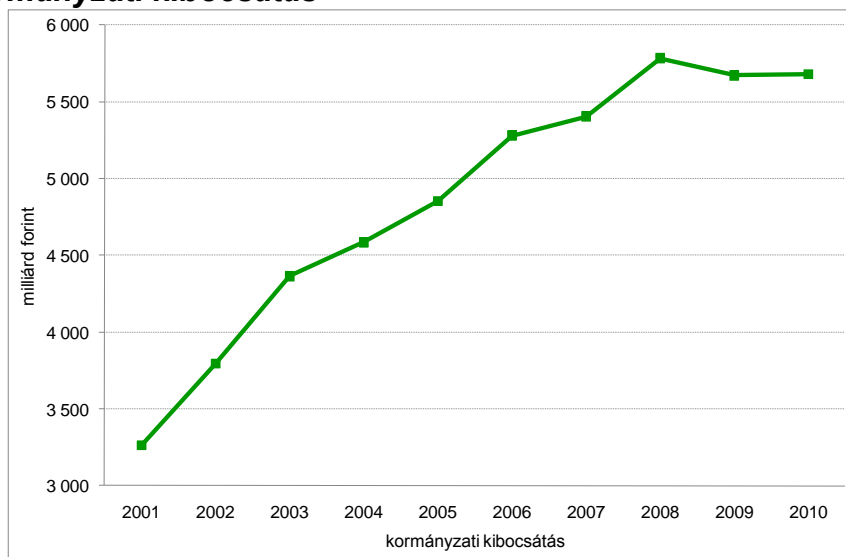
A költségvetési törvényre épülő módszertan eredményeként az alábbi idősorok állnak elő: kormányzattól kapott természetbeni társadalmi juttatás, közösségi fogyasztás (lásd 1. táblázat), nonprofit intézményektől kapott természetbeni társadalmi juttatás és kormányzattól származó pénzbeni társadalmi juttatás.¹⁵

1. táblázat: A kormányzati végső fogyasztási kiadás tételes bemutatása

	2008	2009	2010
+ folyó termelő felhasználás	1 885	1 895	2 003
+ bérek és keresetek	2 266	2 144	2 109
+ társadalombiztosítási hozzájárulás	799	750	636
+ bruttó működési eredmény	835	883	933
= kormányzati kibocsátás	5 784	5 672	5 680
- saját számlás beruházás	7	7	7
- fogyasztók által vásárolt kormányzati szolgáltatás	772	671	773
= kormányzat által kibocsátott szolgáltatás	5 005	4 995	4 900
+ piaci termelőktől vásárolt természetbeni társadalmi juttatás	738	723	690
= kormányzat végső fogyasztási kiadása	5 743	5 717	5 590
ebből: közösségi fogyasztás	2 638	2 575	2 600
ebből: kormányzattól kapott természetbeni társadalmi juttatás	3 105	3 142	2 990

Megj.: A táblázatban szereplő adatok milliárd Ft-ban értendők. A 2008-as adatok forrása a nemzeti számlák. A 2009-2010. évi adatok saját becslések. Bár a táblázatban 2009 esetében is saját becslésünket mutatjuk be, számításaink során a 2009. évi nemzeti számla adatokat használjuk.

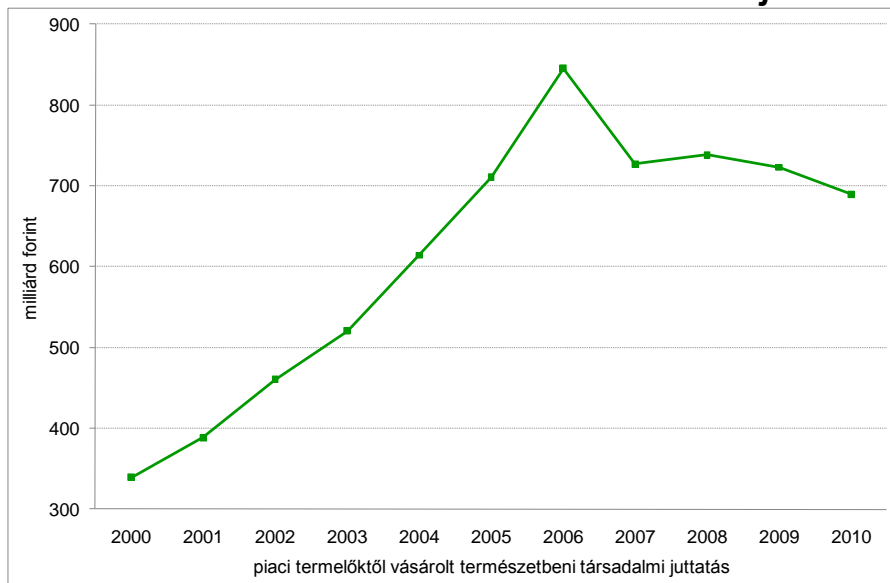
4. ábra: Kormányzati kibocsátás



Megj.: 2001-2008 között nemzeti számla adatokat, 2009-2010-ben a költségvetési törvényre épülő becslést ábrázoljuk.

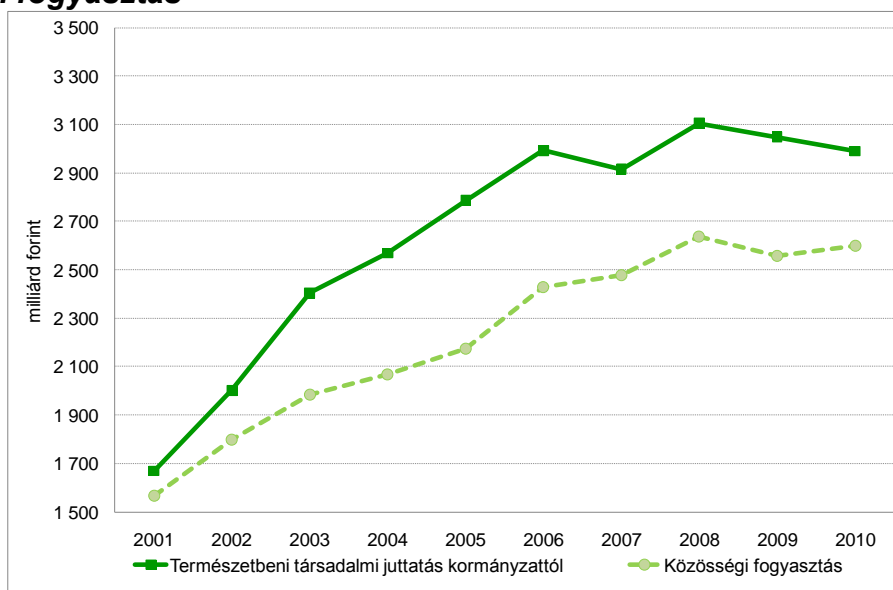
¹⁵ Mivel a publikáció időpontjában a 2009. évi KSH adatokat ismerjük, a módszertant a 2010. évi adatok becslésére használjuk. A 2009-es becslésünk minden bizonnyal nem tartalmazza az év közben hozott zárolásokat, megszorító intézkedéseket (pl. bérkompenzáció megvonását).

5. ábra: Piaci termelőktől vásárolt természetbeni társadalmi juttatás



Megj.: 2001-2008 között nemzeti számla adatokat, 2009-2010-ben a költségvetési törvényre épülő becslést ábrázoljuk.

6. ábra: Kormányzattól származó természetbeni társadalmi juttatás és közösségi fogyasztás



Megj.: 2001-2009 között nemzeti számla adatokat, 2010-re a költségvetési törvényre épülő becslést ábrázoljuk.

A javasolt módszertan alapján a kormányzati kibocsátás 2010-ben nem változik jelentős mértékben a 2008-as értékhez képest (lásd 4. ábra). A piaci termelőktől vásárolt természetbeni társadalmi juttatás ugyanakkor 2010-ben jelentősen csökken, például a megszűnő energiatámogatás következtében (lásd 5. ábra).

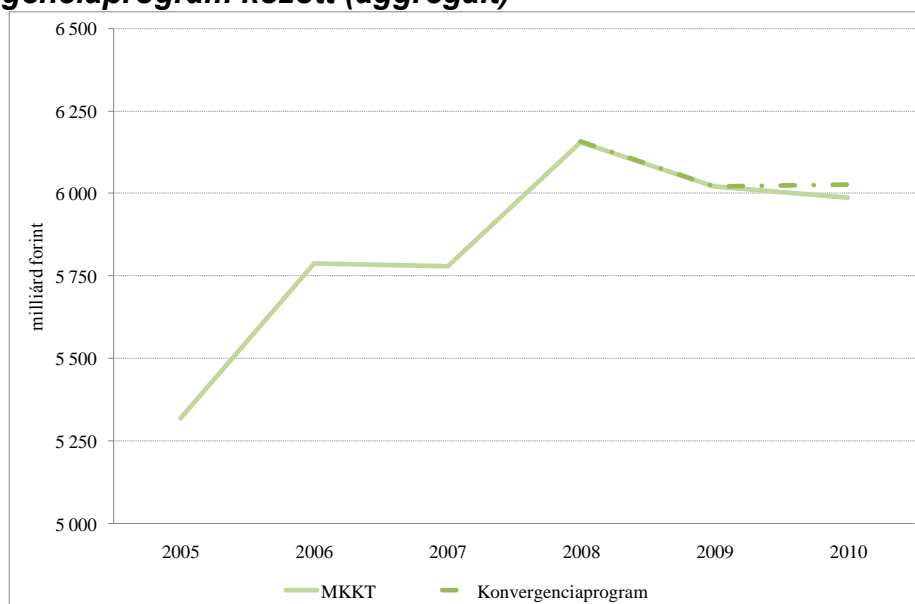
A kormányzati kibocsátás, a piaci termelőktől vásárolt természetbeni társadalmi juttatás és a módszertani leírásban szereplő egyéb tételek figyelembevételére után előálló természetbeni társadalmi juttatás 2010-ben számottevően csökken (6. ábra). A közösségi fogyasztás esetében ugyanakkor a módszer 2010-re kismértékű

növekedést eredményez. 2010-ben a természetbeni társadalmi juttatás aránya a kormányzati fogyasztáson belül 53 százalék, mely összhangban áll az utóbbi években megfigyelt adatokkal.

4.2 Eredmények összehasonlítása a Konvergenciaprogrammal

A költségvetési törvényre épülő módszerrel adódó végső kormányzati fogyasztási kiadást összehasonlítottuk a Konvergenciaprogramban szereplő adatokkal.

7. ábra: *Eltérés a költségvetési törvényjavaslatra épülő becslési módszertan és a Konvergenciaprogram között (aggregált)*



Megj.: Az ábrán a közösségi fogyasztás, a kormányzattól és a nonprofit intézményektől kapott természetbeni társadalmi juttatások összege szerepel. 2001-2009 között nemzeti számla adatokat, 2010-re a költségvetési törvényre épülő becslést ábrázoljuk.

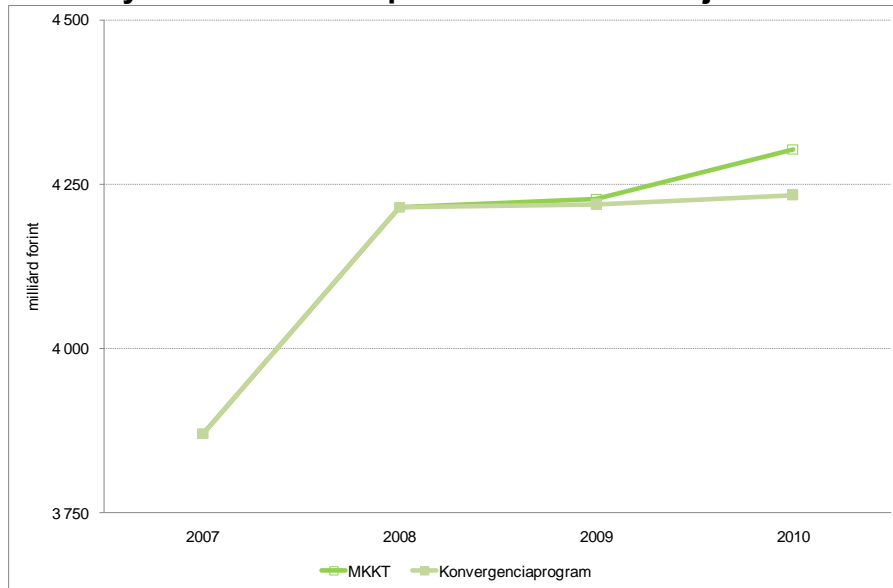
A közösségi fogyasztás, a kormányzattól és a nonprofit szervezetektől kapott természetbeni társadalmi juttatás összege esetében 2010-ben a két módszertan hasonló folyóáras szintet eredményez (7. ábra). Ami a dinamikákat illeti, az MKKT módszere szerint a Konvergenciaprogramhoz képest 2010-ben nagyobb visszaesés lehet (2. táblázat).

A Konvergenciaprogrammal való aggregált összehasonlítás hasonló eredményt mutat, azonban jelentős szerkezeti eltéréseket látunk (lásd 2. táblázat). Bár az MKKT módszere és a Konvergenciaprogram hasonló kormányzati kibocsátást eredményez, annak dologi és személyi megbontása már jelentősen különbözik (szintek és dinamikák esetében egyaránt). A Konvergenciaprogramban szereplő folyó termelőfelhasználás dinamika nemcsak az MKKT becslésétől tér el számottevően, hanem a költségvetési törvénytől is, melynek okát nem ismerjük.

Megjegyezzük, hogy a Konvergenciaprogramból nem ismert külön a közösségi fogyasztás és a kormányzattól származó természetbeni társadalmi juttatás értéke, így ilyen irányú összehasonlítás nem volt lehetséges.

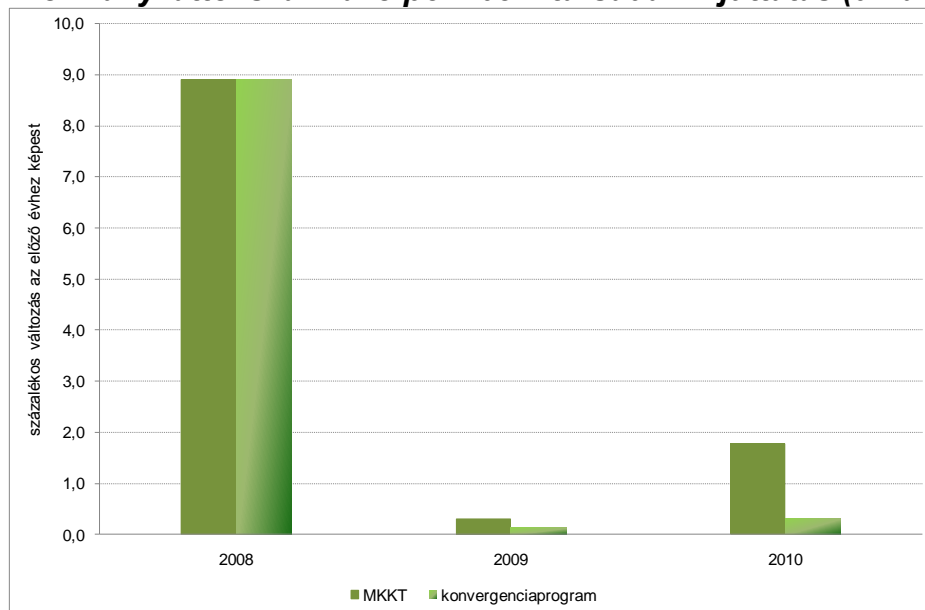
Ami a kormányzattól származó pénzügyi társadalmi juttatást illeti, nincsen jelentős különbség a Konvergenciaprogram és a költségvetési törvényre épülő becslés között, bár 2010-ben az MKKT becslése szerinti dinamika magasabb lehet (lásd 8-9. ábra).

8. ábra: A kormányzattól származó pénzügyi társadalmi juttatás



Megj.: 2001-2008 között nemzeti számla adatokat, 2009-re és 2010-re a költségvetési törvényre épülő becslést ábrázoljuk.

9. ábra: A kormányzattól származó pénzügyi társadalmi juttatás (dinamika)



Megj.: 2001-2008 között nemzeti számla adatokat, 2009-re és 2010-re a költségvetési törvényre épülő becslést ábrázoljuk.

2. táblázat: *Eltérés az MKKT és a Konvergenciaprogram között*

Százalékos változás az előző évhez képest			A GDP százalékában		
Közösségi fogyasztási kiadás	MKKT	Konvergencia program	Közösségi fogyasztási kiadás	MKKT	Konvergencia program
2008	6,5		2008	23,2	
2009	-2,2		2009	23,5	
2010	-0,6	0,1	2010	23,3	23,5
Munkavállalói jövedelem	MKKT	Konvergencia program	Munkavállalói jövedelem	MKKT	Konvergencia program
2008	4,9		2008	11,5	
2009	-5,5	-2,5	2009	11,3	11,5
2010	-5,2	-2,7	2010	10,5	11,0
Folyó termelőfelhasználás	MKKT	Konvergencia program	Folyó termelőfelhasználás	MKKT	Konvergencia program
2008	11,2		2008	7,1	
2009	0,6	1,5	2009	7,4	7,4
2010	5,7	-1,4	2010	7,6	7,1
Piaci termelőktől vásárolt természetbeni társadalmi juttatás	MKKT	Konvergencia program	Piaci termelőktől vásárolt természetbeni társadalmi juttatás	MKKT	Konvergencia program
2008	1,6		2008	2,8	
2009	-2,1	3,8	2009	2,8	3,0
2010	-4,6	-5,2	2010	2,6	2,7
Pénzbeni társadalmi juttatás kormányzattól	MKKT	Konvergencia program	Pénzbeni társadalmi juttatás kormányzattól	MKKT	Konvergencia program
2008	8,9		2008	15,9	
2009	0,3	0,1	2009	16,5	16,3
2010	1,8	0,3	2010	16,4	16,0

Megj.: A táblázatban a közösségi fogyasztási kiadás a közösségi fogyasztás, a kormányzattól és a nonprofit intézményektől kapott természetbeni társadalmi juttatások összege. A munkavállalói jövedelem, a folyó termelő felhasználás, a piaci termelőktől vásárolt természetbeni társadalmi juttatás és a pénzbeni társadalmi juttatás kormányzattól idősorok esetében a 2008. évi értékek forrása a nemzeti számlák, a 2009-2010. évi adatok forrása saját becslés és a Konvergenciaprogram. A közösségi fogyasztási kiadás esetében a 2008-2009. évi adatok forrása a nemzeti számlák, a 2010. évi adatok esetében saját becslés és a Konvergenciaprogram, ezért a közösségi fogyasztási kiadás esetében a Konvergenciaprogramban a táblázatban szereplőnél eltérő értékek szerepeltek 2009-re és 2010-re. A táblázatban ugyanis 2010-re a Konvergenciaprogramban szereplő 2010-es és a nemzeti számlákban szereplő 2009-es érték hányadosát szerepeltetjük. Ezzel az a célunk, hogy bemutassuk a 2010. évi eltéréseket, ugyanazon 2009. évi adatok mellett.

5. A módszer ellenőrzése 2008-as adatokon

A becslési módszertant a 2008. évi tényadatokon teszteljük. Az ellenőrzés során felhasználjuk a 2007. évi nemzeti számla adatokat, a 2008. évi zárszámadást, valamint az MKKT inflációs és kormányzati keresettömeg előrejelzését.

A 2008-as év vonatkozásában a közösségi fogyasztás és a kormányzattól származó természetbeni társadalmi juttatás becsült összesített szintje 3,1 százalékkal elmarad a nemzeti számlák megfelelő adatától (dinamikákban szintén 3,1 százalékpont az eltérés).

Ugyanakkor 2007 és 2008 között jelentős változás volt a nemzeti számlák módszertanában, mivel 2007. július 1-től a MÁV Start bekerült a kormányzati szektorba. A 2008. évi becslés tehát olyan 2007. évi adatokra épül, mely csak fél évre számolja el a MÁV Start-ot. Korrigálva ezt a problémát (vagyis 2008-ban az állami vállalatok esetében nem a becsült, hanem a tényleges folyó termelő felhasználást használva), az aggregált szintbeli eltérés 1,2 százalékra csökken (a dinamikák eltérése szintén 1,2 százalékpont). Az aggregált eltérés tehát az utóbbi esetben lényegesen csökken.

A közösségi fogyasztás és a kormányzattól származó természetbeni társadalmi juttatás összege esetében a becsült és a tényleges adatok eltérése nem számottevő. Ugyanakkor a becslési hiba jelentősen különbözik a két tényezőnél. A természetbeni társadalmi juttatás esetében a módszer jól teljesít, mivel a szintbeli eltérés mindössze 0,2 százalékos. Azonban a közösségi fogyasztásnál 2,4 százalékos szintbeli eltérés adódik.

6. Összegzés

A KSH a nemzeti számlák kormányzati statisztikáit (közösségi fogyasztás, természetbeni társadalmi juttatás kormányzattól) döntően a költségvetési intézmények beszámolóiból állítja össze. Mivel a beszámolók előrettekintő adatokat nem tartalmaznak, előrejelzési horizonton nem lehetséges ezeket használni. Ugyanakkor a költségvetési törvény terv adatokat is tartalmaz, melyek – figyelembe véve a nemzeti számlák módszertanát – felhasználhatóak a szóban forgó kormányzati statisztikák becslésére.

Egy olyan módszertant mutattunk be, mellyel döntően a költségvetési törvény alapadataira építve előrettekintve megbecsülhető a közösségi fogyasztás, a természetbeni társadalmi juttatások és a kormányzattól származó pénzübeni társadalmi juttatás, alapvetően követve a KSH által alkalmazott módszertant.

A közösségi fogyasztás és a természetbeni társadalmi juttatások összege esetében a módszer hasonló eredményt adott, mint a Konvergenciaprogram. Ugyanakkor érdemi szerkezeti eltéréseket tapasztaltunk.

Tényidőszaki adatokon teszteltük a módszert, mely a kormányzattól származó természetbeni társadalmi juttatás esetében jól teljesített, de a közösségi fogyasztás esetében nagyobb eltérést láttunk.

Függelék 1: Kormányzati statisztika fogalomtár¹⁶

bérek és keresetek (D.11): A bérek és keresetek a munkavállalói jövedelemnek a munkaadók által fizetett társadalombiztosítási hozzájárulás nélküli értéke. Tartalmazza a munkavállaló által fizetett összes jövedelemadót és az egyéni társadalombiztosítási hozzájárulást. Két fő típusa van. A pénzübeni bérek és keresetek tartalmazzák a rendszeresen fizetett béreket és kereseteket, a túlmunka után járó fizetéseket, a rendszeres kiegészítő pénzübeni támogatásokat, valamint a munkavállaló által kapott jutalékokat és prémiumokat. A természetbeni bérek és keresetek többek között a térítésmentesen vagy csökkentett áron nyújtott ételek, olyan egyenruha, amelyet a munkavállaló nem csak munkavégzés közben viselhet, a lakásvásárlás céljára nyújtott munkáltatói kölcsönök kamatkedvezménye, a munkahelyi üdülők, sportpályák kedvezményes használatának a munkaadó által fedezett költsége. A kormányzati szektorban jelenleg – adathiány miatt - nem számolják el az intézmények tulajdonában lévő gépkocsik, mobiltelefonok magáncélú használatának értékét.

bruttó működési eredmény (B2.g): A bruttó működési eredmény a gazdálkodó által a termelésből realizált (adózás előtti) jövedelem. Egyenlegező tétel, amely a kibocsátásból, a termelő felhasználás, a munkavállalói jövedelem és az egyéb termelési adók (pl. a termelésben használt föld és épületek után fizetett adó) után fennmaradó rész, beleszámítva a termeléshez kapott egyéb termelési támogatásokat (pl. csökkent munkaképességűek alkalmazása esetén). A bruttó működési eredmény részét képezi az állóeszközök értékcsökkenése, valamint a termelésben lekötött tőke elmaradt hozama. A kormányzati szektorban a lekötött tőke elmaradt hozamát nem számolják el. A bruttó jelző azt fejezi ki, hogy az értékcsökkenés is részét képezi az eredménynek (eltérően a számviteltől).

egyéni fogyasztás: a háztartások fogyasztási kiadásának, a kormányzattól és a nonprofit szervezetektől kapott természetbeni társadalmi juttatásnak az összege.

egyéni fogyasztás (kormányzat által finanszírozott) (P.4): a kormányzat végső fogyasztási kiadásainak az a része, amelyet a háztartások egyéni módon fogyasztanak el.

folyó termelőfelhasználás (P.2): A folyó termelőfelhasználás azoknak a termékeknek és szolgáltatásoknak az értékét tartalmazza, amelyeket ráfordításként a termelési folyamat során felhasználnak. Nem tartoznak ebbe a körbe az állóeszközök, amelyek elhasználódását az állóeszközök értékcsökkenéseként kell elszámolni. A termékeket és szolgáltatásokat vagy átalakítják, vagy teljesen felhasználják a termelési folyamat során. A folyó termelőfelhasználás értékelése piaci beszerzési áron történik, beleszámítva a beszerzés után felszámított és nem visszaigényelhető termékadókat (áfát, jövedéki adót).

kormányzat által végső fogyasztásra kibocsátott szolgáltatások: A kormányzat által kibocsátott juttatás megegyezik a kormányzati kibocsátásnak a saját számlás

¹⁶ A fogalomtárban használt fogalmak forrása részben a Központi Statisztikai Hivatal honlapján található Módszertani dokumentáció.

beruházással és kormányzati szolgáltatásoknak a fogyasztók által fizetett térítési díjával csökkentett értékével.

kormányzati kibocsátás (P.1): A kormányzat által más szervezeti egységek számára előállított, valamint a saját célú beruházásra kerülő termékek és szolgáltatások összessége. A nem-piaci kibocsátást a nemzeti számlák a termelési költségek összegének szintjén értékelik.

kormányzati szektor (S.13): A kormányzati szektorba tartoznak a költségvetési rend szerint gazdálkodó központi és helyi önkormányzati költségvetési intézmények, az elkülönített állami pénzalapok, valamint a társadalombiztosítási alapok. Itt számoljuk el a nem piaci tevékenységet folytató közösségi tulajdonú vállalatok (pl. az MNV Zrt., MÁV Start Zrt.) tevékenységét is, valamint azokat a közalapítványi, alapítványi vagy közhasznú társasági formában működő nonprofit intézményeket, melyeknek működésében az állami felügyelet közvetlenül érvényesül (pl. MTV), továbbá termelési költségeiknek több mint 50 százalékát kormányzati forrásból fedezik.

kormányzati szolgáltatásokért fizetett térítési díj (a háztartások kormányzattól származó vásárolt fogyasztása) (P.131): az a díj, amelyet a kormányzati szolgáltatásokért a fogyasztók fizetnek (útlevélilleték, tandíj, személyszállítási díj stb.)

kormányzat végső fogyasztási kiadásai (P.3): Mindazon termékek és szolgáltatások értéke, beleértve az imputált kiadásokat is, melyeket a kormányzat finanszíroz, függetlenül attól, hogy a háztartások egyénileg (természetbeni társadalmi juttatás) vagy mint közösség (közösségi fogyasztás) fogyasztanak el. A kormányzat végső fogyasztási kiadásai megegyeznek a kormányzat által végső fogyasztásra kibocsátott szolgáltatások, valamint a piaci termelőkől vásárolt természetbeni társadalmi juttatások összegével.

közösségi fogyasztás (P.4): A kormányzati végső fogyasztási kiadásnak az a része, amelyet a társadalom valamennyi tagja vagy a közösség egy meghatározott része közösen fogyaszt el. A közösségi fogyasztást - definíció szerint - kizárólag a kormányzat finanszírozhatja.

nettó működési eredmény (B2.n): A nettó működési eredmény a nettó hozzáadott érték munkavállalói jövedelmen és egyéb termelési adókon túli része, azonban tartalmazza az egyéb termelési támogatásokat is.

piaci termelőkől vásárolt természetbeni juttatás (D.632): A természetbeni juttatások azon része, melyet a kormányzat piaci termelőkől vásárol. Ide tartozik többek között a gázártámogatás, a közgyógyellátás, a tömegközlekedés fogyasztói árkiegészítése, a gyógyító-megelőző ellátás egy része, gyógyszer-támogatás, gyógyászati segédeszköz támogatás. A piaci termelőkől vásárolt természetbeni juttatás teljes egészében egyéni fogyasztásnak minősül.

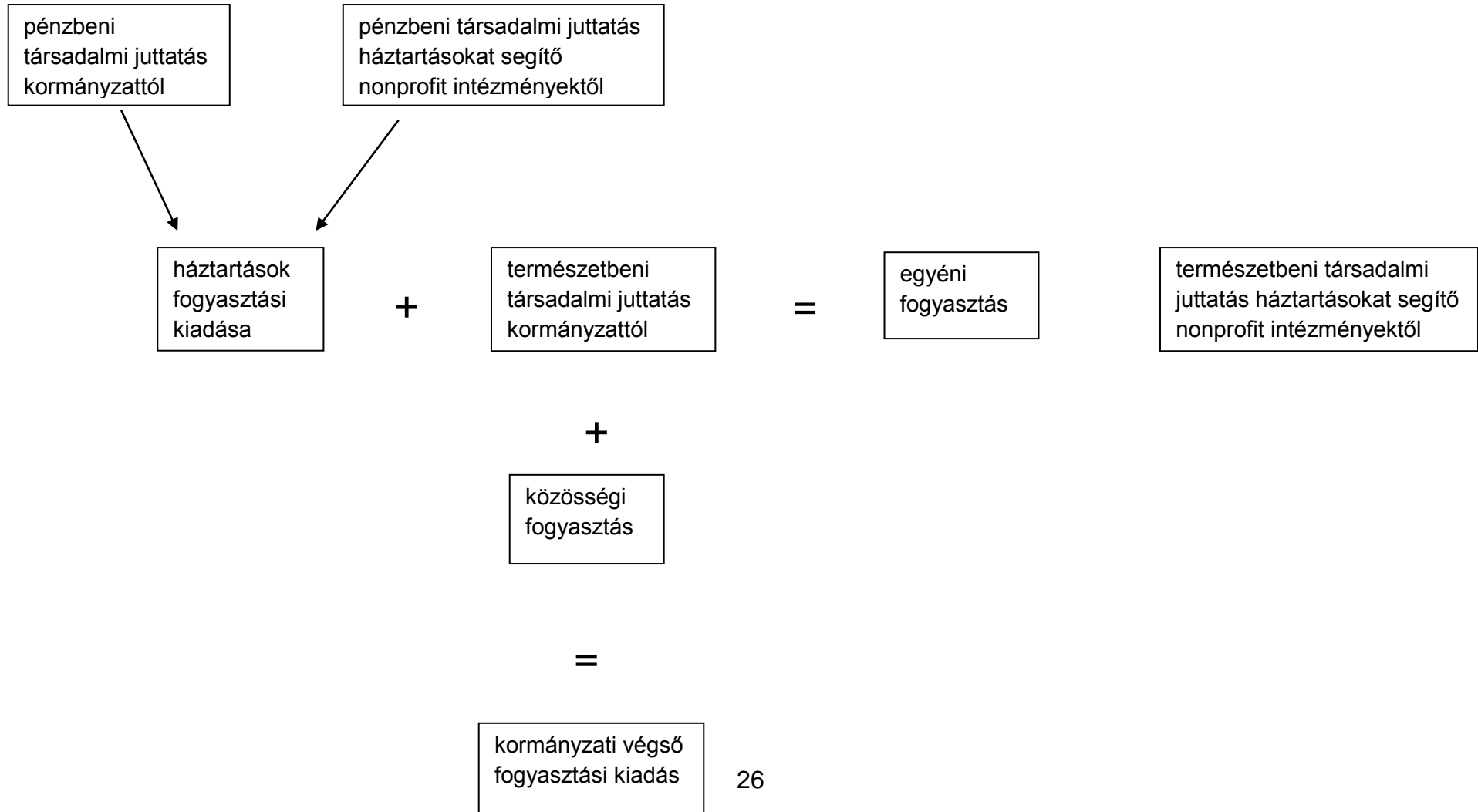
saját számlás beruházás (P.12): A kormányzati szektor gazdálkodó szervezetei által, saját célra történő beruházásainak értéke (elsősorban a helyi önkormányzatok végeznek ilyen tevékenységet, de itt számolható el pl. az egyetemek belső munkatársai által végzett szoftver- és adatbázisfejlesztések).

társadalombiztosítási hozzájárulások (D.12): A törvény által a munkaadók és a munkavállalók/magánszemélyek által kötelezően fizetendő hozzájárulás pénzbeli és természetbeni társadalmi juttatások finanszírozásához.

pénzbeli társadalmi juttatás (D.62): a kormányzat és a nonprofit intézmények által a társadalmi kockázatok és szükségletek fedezésére a háztartásoknak fizetett pénzbeli juttatások. A pénzbeli társadalmi juttatások közé tartoznak például az egészségügyi és oktatási kiadások, a családtámogatások és a nyugellátások.

természetbeni társadalmi juttatás (D.63): A természetbeni társadalmi juttatások olyan természetbeni társadalmi transzferek, amelyek célja a háztartások szükségleteinek kielégítése, illetve mentesítése a szociális kockázatok pénzügyi terhe alól. A háztartások természetbeni társadalmi juttatást a kormányzattól vagy nonprofit szervezetektől kaphatnak. Ide tartozik például a tömegközlekedés fogyasztói árkiegészítése és a gyógyszer-támogatás.

Függelék 2: A kormányzati statisztikák szemléltető ábrája



Függelék 3: Magyar és angol elnevezések

GDP felhasználási tételek

Kód	Magyar elnevezés	Angol elnevezés
P.3 (S.14)	háztartások fogyasztási kiadása	household final consumption expenditure
D.63	természetbeni társadalmi juttatások	social transfers in kind
	természetbeni társadalmi juttatás kormányzattól	social transfers in kind from government
	természetbeni társadalmi juttatás háztartásokat segítő nonprofit intézményektől	social transfers in kind from non-profit institutions serving households
P.4 (S.13)	közösségi fogyasztás	actual final consumption of government
P.51	bruttó állóeszköz felhalmozás	gross fixed capital formation
P.52	készletváltozás és statisztikai eltérés	changes in inventories and statistical discrepancy
P.7	áru- és szolgáltatásimport	imports of goods and services
P.6	áru- és szolgáltatásexport	exports of goods and services
D.62	pénzbeni társadalmi juttatások	social benefits other than social transfers in kind
	pénzbeni társadalmi juttatás kormányzattól	social benefits other than social transfers in kind from government
	pénzbeni társadalmi juttatás háztartásokat segítő nonprofit intézményektől	social benefits other than social transfers in kind from non-profit institutions serving households

Kormányzati statisztikák

Kód	Magyar elnevezés	Angol elnevezés
P.2	folyó termelő felhasználás	intermediate consumption
D.11	bérek és keresetek	wages and salaries
D.12	társadalombiztosítási hozzájárulás	employers' social contributions
B.2g	bruttó működési eredmény	operating surplus, gross
P.1	kormányzati kibocsátás	output
P.12	saját számlás beruházás	output for own final use
P.11 és P.131	a fogyasztók által vásárolt kormányzati szolgáltatás	market output and fees for non-market output
D.632	piaci termelőktől vásárolt természetbeni társadalmi juttatás	social transfers in kind via market producers
P.3 (S.13)	kormányzat végső fogyasztási kiadása	government final consumption expenditure